Textul acestei broșuri a fost realizat de către KOMPASS, rețeaua de cooperare pentru grădinițe, școli și servicii sociale din Seligenstadt.

The text for this brochure was compiled by KOMPASS, the cooperation network of day-care centres, schools, and social services in Seligenstadt.

Lions Club Seligenstadt

© Förderverein »Kompass« Seligenstadt e.V.
www.lion-seligenstadt.de
Übersetzung: Jan Kotowski Ph.D.
Redaktionsteam: C. Bicherl-Kuhn, H. Fabian, B. Hirsch, G. Meuer, F. W. Müller, W. Stasch, P. Weiser-Deiss, S. Wollenweber, S. Zervas
Grafik und Illustrationen: Jutta Hohl-Wolf, Buero86.de
Druck: Kümmel KG, Hainburg

Mut zur Erziehung

Curaj pentru educație

Rumänisch – Deutsch

Un ghid pentru grădinițe, școli și familii

PREFAȚĂ

Convieţuirea în comunitate este o bucurie pentru copii. Cu toate acestea, odată ce ajung să se confrunte interese și necesități diferite, pot apărea fricțiuni și pot lua naștere conflicte. Cu cât copiii și tinerii au învățat mai bine să gestioneze în mod constructiv și să rezolve conflictele, cu atât este mai mic pericolul ca aceștia să folosească violența fizică. Broșura prezintă părinților, educatorilor și învățătorilor moduri de înlesnire a coexistenței sociale. Ea cuprinde o înțelegere a valorilor de bază și a regulilor de principiu care rezultă din acestea cu privire la convieţuire, precum și consecințele educației.

Într-o societate democratică, libertatea unuia se termină întotdeauna acolo unde începe libertatea altuia.

În ciuda diversității, oamenilor care oferă educație nu le rămâne altceva de făcut decât să cadă de acord cu privire la valorile și regulile de bază ale convieţuirii și de se a implica în mod activ pentru susținerea acestora. Dacă acest lucru reușește într-o comunitate, valorile și regulile sociale se vor remarca precum un fir roșu prin toate stadiile de viață ale copiilor și le vor oferi orientarea și siguranța necesară.

Ein Leitfaden für Kindertagesstätten, Schulen und Familien

VORWORT

Ein Zusammenleben in der Gemeinschaft macht Kindern Spaß. Sobald sich jedoch unterschiedliche Interessen und Bedürfnisse gegenüberstehen, können Reibungspunkte und Konflikte entstehen. Je besser Kinder und Jugendliche gelernt haben, Konflikte konstruktiv auszutragen und zu lösen, desto weniger besteht die Gefahr, dass sie körperliche Gewalt einsetzen.
Die Broschüre zeigt Eltern, ErzieherInnen und LehrerInnen Wege auf, soziales Zusammenleben zu erleichtern. Sie beinhaltet die Verständigung auf Grundwerte, daraus resultierende grundsätzliche Regeln des Zusammenlebens sowie Konsequenzen in der Erziehung.

Die Freiheit des einen endet in einer demokratischen Gesellschaft immer an der Freiheit des anderen.

Bei aller Vielfalt bleibt deshalb den Menschen, die erziehen, nichts anderes übrig, als sich auf Grundwerte und Grundregeln des Zusammenlebens zu verständigen und sich aktiv dafür einzusetzen. Wenn dies in einem Gemeinwesen gelingt, ziehen sich Werte und soziale Regeln wie ein roter Faden durch alle Stationen im Leben der Kinder und geben die nötige Orientierung und Sicherheit.

Valori fundamentale

Cum poate reuși gestionarea conflictelor?
Ce condiții sunt utile pentru soluții bune în caz de conflict?
O bună înțelegere a valorilor face parte din învățarea socială. Pentru noi sunt esențiale valorile constituției Republicii Federale Germania.

1. Demnitatea omului este inviolabilă

Raportat la educație, acest lucru înseamnă că toți educatorii trebuie să protejeze demnitatea copiilor și a tinerilor. Concret, acest lucru înseamnă, de exemplu, faptul că un adult nu are voie să jignească un copil, dar nici nu are voie să permită copiilor să se jignească și insulte între ei.
Invers, adulții nu au voie nici să permită copiilor să îi trateze cu lipsă de respect. Toate acestea sunt cu siguranță mai ușor de zis decât de făcut.
Problema aplicării în practică nu schimbă însă cu nimic valabilitatea acestor fraze.

Grundwerte

Wie kann Konfliktmanagement gelingen?
Welche Bedingungen sind für gute Konfliktlösungen hilfreich?
Zum sozialen Lernen gehört eine klare Werteorientierung. Wesentlich sind für uns die Werte des Grundgesetzes der Bundesrepublik Deutschland.

1. Die Würde des Menschen ist unantastbar

Auf die Erziehung bezogen bedeutet dies, dass alle, die erziehen, die Würde von Kindern und Jugendlichen schützen müssen. Konkret heißt dies beispielsweise, dass ein Erwachsener weder ein Kind beleidigen, noch zulassen darf, dass Kinder untereinander sich beleidigen und sich beschimpfen.
Umgekehrt dürfen Erwachsene auch nicht zulassen, dass Kinder sie respektlos behandeln.
Dies alles ist sicher leichter gesagt als getan.
Das Problem der praktischen Umsetzung ändert aber nichts an der Geltung dieser Sätze.

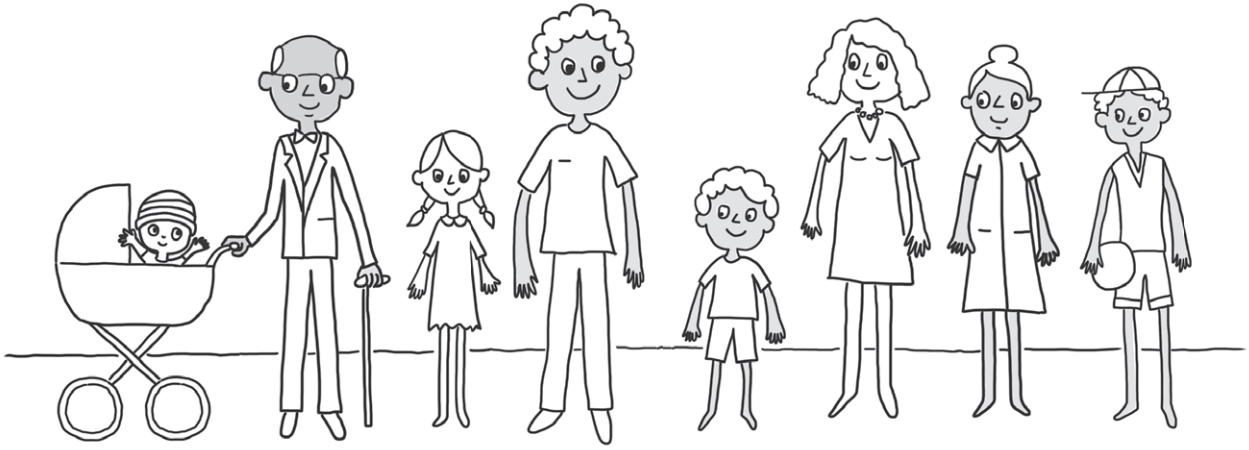

2. Fiecare are dreptul la dezvoltarea liberă a personalității sale, cu condiția să nu lezeze drepturile celorlalți.

În ceea ce privește educația, acest principiu este deosebit de important și pune fiecare persoană în fața unei sarcini dificile, inclusiv pe educatori.
În familii, grădinițe și școli, există deseori situații în care este necesară echilibrarea corectă a intereselor unora cu cele ale altora. Multitudinea de conflicte zilnice le oferă adulților posibilitatea de a le demonstra copiilor modul în care comunitatea înseamnă »a da și a primi« reciproc, solicitând în același timp sensibilitate. Dacă una dintre părți se impune pe seama celeilalte, iau naștere »învingători« și »perdanți«. Astfel se creează un potențial pentru forme violente de rezolvare a conflictelor.

2. Jeder hat ein Recht auf freie Entfaltung seiner Persönlichkeit, soweit er nicht die Rechte anderer verletzt.

Bezogen auf die Erziehung ist dieser Grundwert besonders wichtig und er stellt jeden, und damit auch Erziehende, vor eine schwierige Aufgabe.
In Familien, Kindertagesstätten und Schulen gibt es häufig Situationen, in denen es erforderlich ist, einen fairen Ausgleich zwischen den Interessen des Einen und denen des Anderen herbeizuführen. Die Vielzahl der alltäglichen Konflikte bietet Erwachsenen die Möglichkeit, Kindern erlebbar werden zu lassen, dass Gemeinschaft »ein Geben und Nehmen« ist und Rücksichtnahme verlangt. Setzt sich eine Seite auf Kosten der anderen durch, entstehen »Sieger« und »Verlierer«. Damit wird ein Potential für gewaltsame Formen der Konfliktaustragung geschaffen.

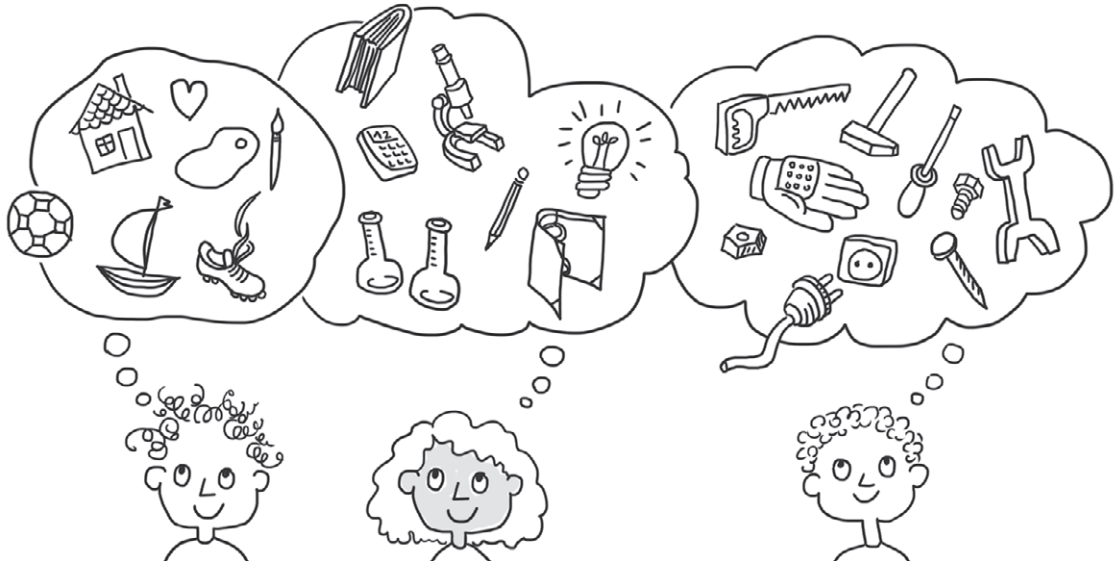

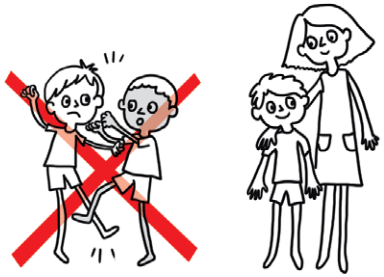

3. Protecția integrității fizice

Referitor la educație, acest lucru înseamnă faptul că bătaia nu poate fi un mijloc de educație legitim. La fel, lovirea cu mâinile sau cu picioarele, mușcatul, zgâriatul nu sunt nici ele mijloace de rezolvare a conflictelor între copii. Drept consecință, acest lucru înseamnă că este necesar să fie învățați copiii să își rezolve conflictele în mod constructiv, cu mijloace pașnice. Asigurarea protecției integrității fizice înseamnă și faptul că adulții trebuie să se implice atunci când observă dispute violente.

4. Protecția proprietății

Pentru început, copii trebuie să învețe ce este »al meu« și ce este »al tău«. Dacă doresc să se joace cu o jucărie care aparține unui alt copil, trebuie să învețe să întrebe. Dacă apoi primesc un »nu«, trebuie să respecte acest »nu«, chiar dacă le este greu. Bineînțeles, copiii trebuie să învețe să împartă. Acest lucru este însă posibil numai atunci când copiii știu cu certitudine că au voie să spună »nu« și că dreptul lor la proprietate va fi respectat.

5. Protecția mediului

Tratarea cu respect a naturii și a mediului o experimentăm ca o sarcină comună în familii, grădinițe și școli. Copiii trebuie să învețe ce pot face pentru a conserva mediul.

3. Schutz der körperlichen Unversehrtheit

Dies heißt auf die Erziehung bezogen, dass Schläge kein legitimes Erziehungsmittel sein können. Genauso wenig sind Schlagen, Treten, Beißen, Kratzen adäquate Mittel der Konfliktaustragung der Kinder untereinander. In der Konsequenz bedeutet dies, dass es notwendig ist, Kindern beizubringen, ihre Konflikte mit friedlichen Mitteln konstruktiv zu lösen. Den Schutz der körperlichen Unversehrtheit zu gewährleisten, heißt auch, dass Erwachsene sich einmischen müssen, wenn sie gewalttätige Auseinandersetzungen beobachten.

4. Schutz des Eigentums

Kinder müssen zunächst einmal lernen, was »Mein« und »Dein« ist. Möchten sie mit dem Spielzeug spielen, das einem anderen Kind gehört, so sollten sie lernen zu fragen. Hören sie dann ein »Nein«, so gilt es dieses »Nein« zu respektieren, auch wenn es schwer fällt. Selbstverständlich sollen Kinder lernen zu teilen. Dies ist allerdings nur möglich, wenn Kinder sicher wissen, dass sie auch »Nein« sagen dürfen und dass ihr Anspruch auf Eigentum respektiert wird.

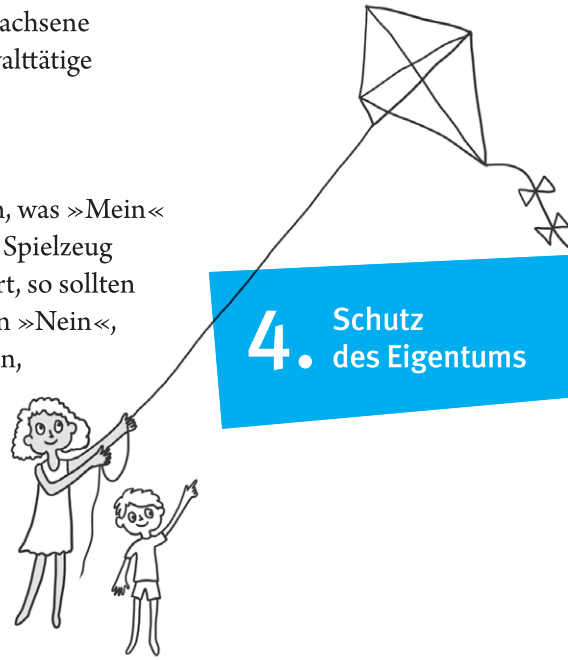

5. Schutz der Umwelt

Einen respektvollen Umgang mit der Natur und der Umwelt erleben wir in Familien, Kindertagesstätten und Schulen als gemeinsame Aufgabe. Kinder lernen, was sie tun können, ihre Umwelt zu erhalten.

Reguli de bază ale convieţuirii,

care reies din principiile menţionate anterior.

O comunitate nu se descurcă fără reguli sociale, deoarece în caz contrar se instituie dreptul celui mai puternic. Acest lucru este în aceeaşi măsură valabil pentru familii, grădinițe, şcoli şi pentru societatea noastră.

În spatele acestor reguli se află mama, tata, echipa de la grădiniță și colectivul școlii! Toți!

1. Libertatea mea încetează acolo unde încalc libertatea altuia.
2. Am grijă să nu îl rănesc pe celălalt nici nu ceea ce spun, nici cu ceea ce fac.
3. Sunt politicos cu ceilalți.
4. Ajut atunci când este nevoie de mine și cer ajutor atunci când nu reușesc singur.
5. Îmi tratez proprietatea cu atenție și am grijă de proprietatea celorlalți.
6. Sunt sincer cu ceilalți.
7. Respect culturile și religiile străine.
8. Am grijă de natură și mă comport în mod responsabil față de mediu.

Grundsätzliche Regeln des Zusammenlebens,

die sich aus den zuvor genannten Grundwerten ableiten.

Eine Gemeinschaft kommt nicht ohne soziale Regeln aus, sonst macht sich das Recht des Stärkeren breit. Dies gilt für Familien, Kindertagesstätten, Schulen und für unsere Gesellschaft gleichermaßen.

1. Meine Freiheit hört dort auf, wo ich die Freiheit des anderen verletze.
2. Ich achte darauf, den anderen nicht zu verletzen, weder mit dem, was ich sage, noch mit dem, was ich tue.
3. Ich bin höflich zu den anderen.
4. Ich helfe, wenn ich gebraucht werde, und hole Hilfe, wenn ich es allein nicht schaffe.
5. Ich behandle mein Eigentum sorgfältig und achte auf das der anderen.
6. Ich bin ehrlich zu den anderen.
7. Ich achte fremde Kulturen und Religionen.
8. Ich nehme Rücksicht auf die Natur und verhalte mich umweltgerecht.

Hinter diesen Regeln stehen Mama, Papa, das Kitateam und das Kollegium der Schule! Alle!

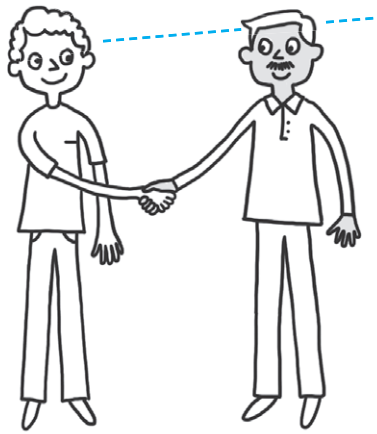

Înțelegerea regulilor – dar cum?

Regulile sunt respectate numai dacă sunt înțelese și dacă sunt luate în serios. Ele trebuie să fie clar formulate, corespunzătoare vârstei și inteligibile. Verificați înțelegerea regulilor pe baza următoarelor trei întrebări:

Copilul cunoaște regula?

Nu?

Trebuie să o mai explic o dată.

Copilul a înțeles regula?

Nu?

Îi ilustrez regula prin descrierea sau desenarea de exemple etc.

Copilul ia regula în serios?

Nu?

Mai întâi trebuie clarificat dacă a fost o rugăminte sau o instrucțiune. Copilul poate refuza o rugăminte, dar trebuie să urmeze o instrucțiune. Apoi trebuie verificat dacă există o consecință adecvată și dacă aceasta este înțeleasă de către copil. Consecința trebuie să aibă loc direct și imediat.

Regelverständnis – aber wie?

Regeln werden nur eingehalten, wenn sie verstanden wurden und ernst genommen werden. Sie müssen klar formuliert, altersgemäß und nachvollziehbar sein. Prüfen Sie das Regelverständnis anhand der folgenden drei Fragen:

Kennt das Kind die Regel?

Nein?

Ich muss es noch einmal erklären.

Hat das Kind die Regel verstanden?

Nein?

Ich verdeutliche die Regel, indem ich Beispiele dazu erzähle oder aufmale und dergleichen.

Nimmt das Kind die Regel ernst?

Nein?

Zunächst ist zu klären, ob eine Bitte oder eine Anweisung erfolgte. Eine Bitte kann das Kind abschlagen, eine Anweisung muss es befolgen. Dann ist zu prüfen, ob es eine angemessene Konsequenz gibt und ob sie dem Kind klar ist. Die Konsequenz muss direkt und unmittelbar erfolgen.

Încălcarea regulilor – Cum o tratăm?

Încălcările regulilor necesită o reacție adecvată, deoarece ignorarea nu face decât să înrăutățească multe lucruri.

Ghid de acțiune

1. Clarificarea situațiilor

Primul pas este determinarea dacă a fost cineva rănit, vătămat sau afectat. În viața de zi cu zi a unei familii, grădinițe sau școli, acest lucru înseamnă, de exemplu alinarea unui copil care plânge și întrebarea persoanelor implicate ce s-a întâmplat.

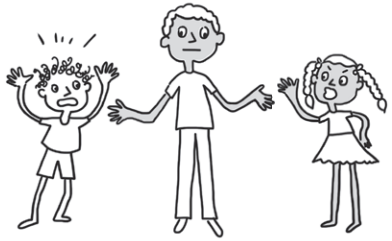

2. Confruntarea

Participanții sunt confruntați cu urmările acțiunii, de exemplu durerea provocată și cu faptul că a fost o încălcare a unei reguli importante.

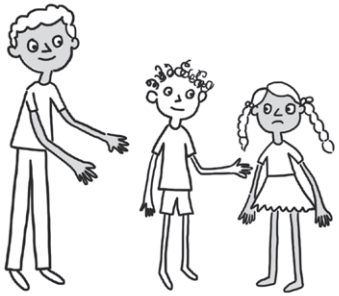

3. Trezirea empatiei și a recunoașterii

Este importantă manifestarea de empatie față de copilul rănit și comunicarea în același timp a recunoașterii faptului că regula socială este necesară și trebuie respectată și urmată de către toți copiii.

Regelverstoß – wie gehen wir damit um?

Regelverstöße verlangen eine angemessene Reaktion, denn Wegschauen macht vieles schlimmer.

Leitfaden zum Handeln

1. Klärung der Situationen

Der erste Schritt besteht darin zu klären, ob jemand verletzt, geschädigt oder beeinträchtigt wurde. Im Alltag einer Familie, Kindertagesstätte oder Schule bedeutet dies beispielsweise, ein weinendes Kind zu trösten und die Beteiligten zu fragen, was passiert ist.

2. Konfrontation

Die Beteiligten werden mit den Folgen der Handlung, beispielsweise dem zugefügten Schmerz, und mit der Tatsache, dass es ein Verstoß gegen eine wichtige Regel war, konfrontiert.

3. Erwecken von Mitgefühl und Einsicht

Es ist wichtig, Mitgefühl mit dem verletzten Kind zu zeigen, gleichzeitig die Einsicht zu vermitteln, dass die soziale Regel notwendig ist und von allen Kindern respektiert und eingehalten werden muss.

4. Oferiți timpul necesar
pentru gândire și reflectare

5. Discuție despre
»cum« poate fi rezolvată situația.

Împăcarea nu poate fi forțată, dar pot fi create premisele pentru aceasta!

6. Suport pentru cererea de scuze și îndreptare
Este important să nu vă mulțumiți cu un »scuze« mormăit, ci să îndemnați copilul să privească celălalt copil în ochi și să îi spună »pentru ce« își cere scuze și »pentru ce« îi pare rău. Următoarea sarcină este supervizarea procesului. Poate copilul rănit este atât de furios, încât nici nu poate accepta scuzele în acel moment. În acest caz se va încerca încă o dată mai târziu. Poate scuzele sunt suficiente pentru împăcare și conflictul este rezolvat.
Se poate să fie nevoie de mai mult pentru refacerea reconcilierii sociale. În acest caz trebuie discutat despre îndreptare.

4. Die nötige Zeit lassen
zum Nachdenken und sich Besinnen

5. Gespräch darüber
»wie« die Angelegenheit wieder in Ordnung gebracht werden kann.

6. Hilfestellung für Entschuldigung und Wiedergutmachung
Es ist wichtig, sich nicht mit einem gemurmelten »Entschuldigung« zufrieden zu geben, sondern das Kind anzuleiten, dem anderen in die Augen zu schauen und zu sagen, »wofür« es sich entschuldigt und »was« ihm Leid tut. Die weitere Aufgabe ist die Begleitung des Prozesses. Vielleicht ist das verletzte Kind so wütend, dass es im Moment die Entschuldigung überhaupt nicht annehmen kann. Dann sollte es später noch einmal versucht werden. Vielleicht reicht die Entschuldigung zur Versöhnung aus und der Konflikt ist gelöst.
Möglicherweise ist mehr erforderlich, damit der soziale Ausgleich wiederhergestellt wird. In diesem Fall muss über eine Wiedergutmachung gesprochen werden.

Versöhnung kann man nicht erzwingen, jedoch lassen sich die Voraussetzungen dafür schaffen!

Educația cu consecințe

Rareori în educație există o lipsă de atenționări. Toate atenționările nu folosesc însă prea mult dacă nu sunt luate în serios. Din acest motiv merită să vă gândiți din timp la consecințele faptului că un copil sau un tânăr nu respectă o regulă sau un acord.

Dacă o regulă a fost încălcată sau un acord nu a fost respectat, în primul rând ar trebui să aibă loc o discuție cu scopul de face copilul să înțeleagă și de a redefini încă o dată clar comportamentul dorit. Dacă apoi are loc un nou comportament greșit, ar trebui să existe o avertizare cu privire la consecință. La o nouă încălcare, trebuie apoi aplicată consecința.

Consecințele trebuie:

- să aibă loc direct și mediat
- să fie clare și inteligibile
- să fie la subiect și coerente
- să cuprindă, pe cât posibil, o măsură reparatorie

Erziehung mit Konsequenzen

In der Erziehung besteht selten ein Mangel an Ermahnungen. Doch alle Ermahnungen nutzen wenig, wenn sie nicht ernst genommen werden. Von daher lohnt es sich, wenn man sich vorher schon über die Konsequenz Gedanken macht, falls ein Kind oder Jugendlicher eine Regel oder eine Absprache nicht einhält.

Wurde eine Regel verletzt oder eine Absprache nicht befolgt, sollte an erster Stelle immer ein Gespräch stehen mit dem Ziel, Einsicht zu bewirken und das gewünschte Verhalten nochmals klar zu definieren. Tritt daraufhin ein erneutes Fehlverhalten ein, sollte die Konsequenz angedroht werden. Bei nochmaligem Verstoß muss dann die Konsequenz erfolgen.

Konsequenzen müssen:

- direkt und unmittelbar erfolgen
- klar verständlich und einsichtig sein
- sachbezogen und schlüssig sein
- möglichst eine Wiedergutmachung beinhalten

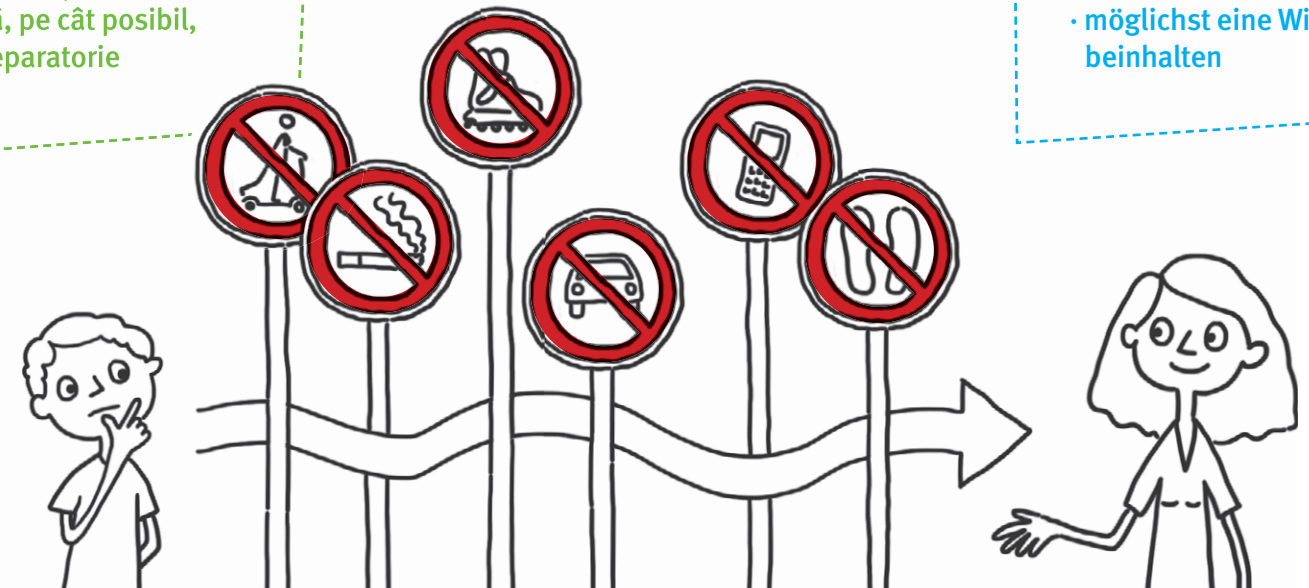

Exemple de îndreptare

– dacă cineva a fost vătămat sau rănit

Trebuie să-l privească în ochi și să menționeze exact pentru ce își cere scuze. Un »Scuze« mormăit nu este suficient!

- - - - -

Poate scrie o scrisoare de iertare în care să explice de ce îi pare rău și ce dorește să facă mai bine pe viitor.

- - - - -

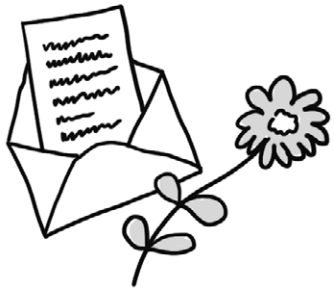

Poate scrie ceva pentru bucuria celuilalt.
Acest lucru poate fi și un compliment.
Îi poate oferi un mic cadou de împăcare, de ex. un desen pictat, ceva meșterit etc.

- - - - -

În semn de bunăvoință îi poate face o bucurie celuilalt, de ex. să îl invite la joacă în pauză, să îl invite la el acasă, sau să se străduiască să fie deosebit de prietenos.

- - - - -

Beispiele für Wiedergutmachungen

– wenn jemand geschädigt oder verletzt wurde

In die Augen sehen und genau benennen, wofür man sich entschuldigt. Ein gemurmeltes »Entschuldigung« reicht nicht aus!

- - - - -

Einen **Entschuldigungsbrief schreiben** und darin erklären, was einem Leid tut und was man in Zukunft besser machen will.

- - - - -

Etwas zur Freude des anderen schreiben.
Dies darf auch ein Kompliment sein.
Ein kleines Geschenk zur Versöhnung machen, z.B. etwas basteln, ein Bild malen, etc.

- - - - -

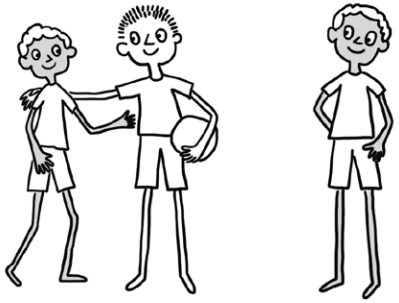

Als **Zeichen des guten Willens** dem anderen eine Freude machen, z.B. in der Pause zum Mitspielen auffordern, nachmittags zu sich nach Hause einladen oder sich darum bemühen, besonders freundlich zu sein.

- - - - -

Ca și compensare, poate prelua o sarcină a celuilalt, de ex. poate face ordine în clasă, poate curăța bicicleta, poate tunde iarba, poate mătura strada etc.

- - - - -

Repararea și înlocuirea obiectelor deteriorate. În cazul unor încălcări împotriva comunității, se pot prelua sarcini pentru comunitate, de ex. lucrul în grădina școlii, ajutarea administratorului, ajutor sporit la pregătirea de festivități sportive și școlare.

- - - - -

Deseori este util dacă **adulții preiau moderarea**, iar copiii și tinerii își rezolvă singuri conflictele la „masa rotundă” în familie, la grădiniță sau la școală.

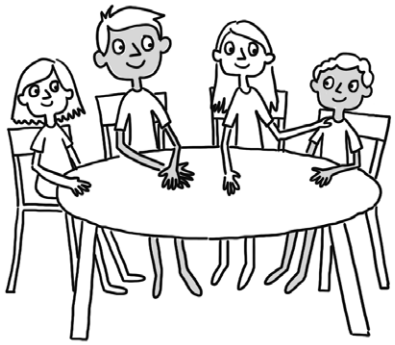

Als Ausgleich eine Pflicht des anderen übernehmen, z.B. die Klasse aufräumen, das Fahrrad putzen, den Rasen mähen, die Straße fegen etc.

- - - - -

Beschädigte Gegenstände in Ordnung bringen und ersetzen. Bei Verstößen gegen die Gemeinschaft Aufgaben für die Gemeinschaft erledigen, z.B. Arbeit im Schulgarten, dem Hausmeister helfen, verstärkte Mithilfe bei der Vorbereitung von Sport- und Schulfesten.

- - - - -

Oft ist es hilfreich, wenn **Erwachsene die Moderation übernehmen** und Kinder und Jugendliche ihre Konflikte am »runden Tisch« in der Familie, in der Kindertagesstätte oder in der Schule selbst lösen.